

SMÅGRUPPEOPPLEGG
KAPITTEL 1, 1 - 18

JAKOB

ET BREV OM LEVENDE TRO

Tro i prøvelse og fristelse.

Jakobs brev 1,1-18.

Jakob var Jesu egen bror. Jesu brødre trodde til å begynne med ikke på Jesus (Joh 7,5).

Etter himmelfarten hører vi imidlertid at de holdt seg sammen med apostlene og Maria (Apg 1,14). Jakob var en av dem Jesus åpenbarte seg for etter oppstandelsen (1 Kor 15,7). Som leder for menigheten i Jerusalem ble Jakob en meget innflytelsesriktig mann. Det var han som ledet forhandlingene ved apostelmøtet som det fortelles om i Apg 15.

Jakobs brev er muligens det eldste av brevene i NT. Det er spesielt på den måten at det utelukkende inneholder formaninger. Formaningene minner ofte om Jesu ord i Bergprekenen (Matt 5-7).

(1) Jakob kaller seg selv "Guds og Jesu Kristi tjener". Ordet som er oversatt med "tjener" betyr egentlig slave eller trell. Jakob så altså på seg selv som Jesu eiendom, en Jesus hadde full rett til å bestemme over. Han skriver til "de tolv stammer som lever i fremmed land".

- Mange jøder levde allerede på denne tiden i en slags kolonier utover hele Romerriket. En del av disse jødene var blitt kristne, og det er nok dem Jakob skriver til.
- Samtidig kan vi si at alle kristne lever "i fremmed land". Vårt hjemland er himmelen, og vi er flyktninger og fremmedarbeidere så lenge vi lever på jorden.

(2-4) Prøvelser oppleves som noe negativt. Likevel skal vi bare se det som en glede når vi møter prøvelser. Prøvelsene styrker nemlig troen, de hjelper oss til å bli utholdende, de hjelper oss til å leve rett! Det er ikke bare Jakob som gir oss denne utfordringen, Paulus og Peter gjør akkurat det samme (Rom 5,3-4; 1 Pet 1,6-9). Prøvelser er for en kristen det samme som treningsprogrammet er for en idrettsutøver (1 Kor 9,24-27). Prøvelsene gir oss åndelig styrke og kondisjon.

(5) I GT har visdom mer med praktisk dyktighet enn teoretisk kunnskap å gjøre. Jakob bruker også ordet "visdom" på denne måten. Visdom er "livsvisdom". Vi trenger visdom for å leve rett i hverdagen. Det er bare når vi lever nært Gud, at vi får denne livsvisdommen. Gud vil gjerne gi oss den visdommen vi ber om. Det at han gir villig og uten bebreidelser, betyr at han gir uten å bebreide oss våre synder, vår egenrådighet, det at vi tidligere har villet klare oss selv, osv. Han sier ikke "Hvordan kan du tro at du får noe, du som kommer til kort så mange ganger?" Han sier ikke "Hvor for er du ikke kommet før?"

(6-8) Men når vi ber, skal vi be med tro - uten å tvile. Det betyr ikke at vi må ha 100 % tro. Det er ikke mange kristne som har det. Jesus hjelper også dem som ikke har klart å utrydde all tvil (Se f.eks. Mark 9,23-24). Den tvilen Jakob snakker om, beskriver han som det å drives av vinden og være splittet. Tvil er altså mer det at en av og til vender seg til Gud for å få hjelp, av og til vender en seg til noe annet. Studiebibelen sier: "Den tvilende tiggeren holder ikke hånden stø og lenge nok til at Gud får lagt noe i den".

(9-11) Rikdom og fattigdom er et tema Jakob er opptatt av. Se også 2,1- 13; 4,13-5,6; Den fattige kristne må minnes om at han er rik i Kristus. Han har fått del i hele den himmelske arven. Den rike kristne må ikke tro at han er mer verdifull enn sin fattige bror og søster. Også den rike blir syk og må dø. Også den rike vil en gang visne som blomstene og gresset.

(12-16) Ordet "fristelse" i v 12 og ordet "prøvelse" i v 2 er ulike norske oversettelser av det samme greske ordet. Vi bruker to ulike norske ord fordi vi trenger å se saken fra to ulike sider. Vi kan antyde forskjellen ved å si: Prøvelser er noe Gud fører oss inn i for å styrke og utvikle oss. Fristelser kommer fra Djevelen, verden og vårt eget kjød for å føre oss til fall. Fristelser skal vi stå imot! Se også 4,5-8. Ingen må trekke den slutningen at det er Gud som frister oss. Vi kan ikke unnskyldes oss og si til Gud at "det var din skyld at jeg falt, for det var du som fristet meg". Det er Djevelen, verden og vår egen natur som er opphavet til fristelser. (Jakob er her bare opptatt av vår syndige natur, eller enda mer begrenset, vårt begjær.) Gud kan nok tillate at vi blir fristet, men fristelsen kommer ikke fra ham. Gud vil dessuten ikke la oss bli fristet over evne (1 Kor 10,13). Kanskje er det dette siste vi ber om når vi ber "Led oss ikke inn i fristelse". Legg merke til at Jakob skiller ut utvikling. Først begjærer vi. Dernest, dersom begjæret får slå rot, vil det før eller senere føre til synd. Det vi tenker mye på, vil vi ofte utføre i handling. Til slutt: Det er heldigvis ikke slik at vi faller fra så snart vi har gjort en synd. Men får synden feste seg eller utvikle seg, vil den føre til frafall og død. Det er viktig at vi skjønner alvoret og ikke tar feil i disse tingene.

(17) Fristelser kommer ikke fra Gud. Tvert imot vil Gud bare gi gode og fullkomne gaver. Han er uforanderlig. Han er lys.

(18) Gud har gjenfødt oss til sine barn av "fri vilje". Han ønsket det altså selv. Det var ikke noe som tvang han til det. Han frelste oss på tross av at han kjente oss til bunns. Det var Ordet som virket gjenfødelse. Guds ord er et skaperord. Det skaper liv der det ikke er liv. Tenk på Jesus som roper til den døde Lasarus og sier "Lasarus, kom ut!" (Joh 11,43). Og Lasarus kom ut! Vi var åndelig døde før Gud nådde oss med sitt Ord. Ordet gav oss åndelig liv.

SAMTALESPORSMÅL.

1. Bruk 5 minutter til å lese Jak 1,1-18 hver for dere. Fortell hver- andre etter tur hva dere særlig har lagt merke til under lesningen.
2. Hva slags fristelser er det særlig vi utsettes for i hverdagen? Snakk sammen om hvordan vi konkret kan holde ut og stå imot fristelsene (v12).
3. Hva skal til for at troen vår skal modnes og styrkes? Hvorfor er det så viktig at troen får utvikle seg?
4. Hvordan beskriver dette avsnittet Gud? Prøv å finn alle de ordene og setningene som beskriver Gud.